

Tisková zpráva Zoo Brno

5. května 2005

Nečekaný přírůstek V brněnské zoo se objevila mláďata na nečekaném místě. Příchod nového života se udál nikoli v expozici či v chovatelském zázemí, ale v Záchraném centru pro handicapovaná zvířata.

Břeclavští ochranáři předali 29. 3. 2005 do Zoo Brno samici bobra evropského, kterou pravděpodobně pokousal pes. Zvíře se nacházelo v hlubokém útlumu, na povrchu těla byla vidět mnohočetná poranění. Pracovníci zoo nasadili intenzivní léčbu: veterinář pacienta nejprve uspal, aby mohl otevřít zhnisaná ložiska a rány vyčistit. Pak nasadil antibiotika. Bobřice umístěná v bazénu na veterinární ošetřovně byla zpočátku plachá, chovatelé museli vyvinout značné úsilí, když ošetřená místa vyplachovali desinfekcí. Po několika dnech si samice na své ošetřovatele zvykla a pak už další zákroky podstupovala disciplinovaně. Současně se její kondice zlepšovala. Od začátku pobytu v zoo měla chuť k jídlu, což bylo vzhledem k jejímu zbědovanému zdravotnímu stavu nezvyklé. Záhada se později vysvětlila – samice byla březí. Minulý týden porodila tři mláďata. První sice uhylo, další dvě se ale mají k světu. Návrat chráněných hlodavců do naší přírody budou chovatelé konzultovat s těmi, kteří bobřici do zoo poslali – s ochranáři. Stane se tak ale až poté, co mláďata povyroستou.

Pštrosi australsí i afričtí se opět množí Příkladů, kdy se o potomstvo stará výhradně samec, najdeme v živočišné říši povícero. Pro příslušníky řádu pštrosů, mezi něž patří vedle známého afrického pštrosa dvourstého i australský emu hnědý, je tento způsob rozmnožování typický.

Ve výběhu emu hnědých v Zoo Brno postavil samec koncem března mělké pozemní hnízdo, asi metr dlouhé a sedmdesát centimetrů široké, vystlané travou a větvičkami. Do samcova výtvoru snesla samice šest velkých tmavozelených vajec, na něž otec ihned zasedl. Emuové snášejí vejce každoročně (v domovině dokonce dvakrát za rok), mláďata se však vždy neobjeví – pokud ptáka sedícího na vejcích něco vyruší, hnízdo opustí. Inkubační období, které trvá 56 dnů, je tedy kritické. Zrovna při jednom dubnovém ochlazení, kdy v noci na Mniší hoře mrzlo, samec z hnízda slezl. Naštěstí se asi za den vrátil, a jak se později ukázalo, přibližně třítydenní zárodky mráz nepoškodil. V těchto dnech se totiž v hnízdě klubou první kuřata, o něž bude samec pečovat sám. Samice musí být oddělena, protože by na mláďata útočila. Se svými potomky se nikdy nesetká. Mohla by tak učinit snad až někdy v jejich dospělosti, kdy už je nepozná... V přírodě brání mláďata před samicí – stejně jako před jinými nepřáteli – pečlivý samec. Kuřata ale nekrmí, jen jim ukazuje, jak se zobe a kde najdou nejvíce zrní. Mláďata po strávení zárodečného žloutkového vřáku přijímají potravu sama.

Odchov pštrosů dvourstých má v Zoo Brno poněkud jiný průběh. Ve společném výběhu s africkými kopytníky by samec při sedění na hnízdě neměl klid, proto chovatelé sbírají vejce snesená na různých místech a ukládají je do umělé líhně. Letos do ní vložili celkem deset vajec, první zárodek se už vyklubal, brzy budou následovat další. Mláďata se odchovávají ve skupině umístěné v samostatném boxu. Je důležité, aby nejstarší kuře umělo zobat, což je často musí naučit chovatelé. Ostatní mláďata to pak „odkoukají“.

Chov emu hnědých i pštrosů dvourstých má v Zoo Brno dlouholetou tradici. Uvedené druhy nejsou existenčně ohroženy už třeba proto, že se staly předmětem faremního chovu. (Řada jejich příbuzných, jako např. novozélandský moa, byla však vyhubena.) Pro zoo zůstávají pštrosi zajímaví jako ukázka zvláštní skupiny nelétavých ptáků se silně vyvinutými nohama, kteří dovedou vyvinout vysokou rychlost a obdivuhodnou vytrvalost. Odchovky pštrosů lze

navíc použit při výměnách mezi zoologickými zahradami k zisku jinak nepřístupných vzácných zvířecích druhů.

E. Stuchlík